

Bruselj, 23. marec 2022
(OR. fr)

7425/22

LIMITE

JAI 377
ASILE 33
MIGR 91
FRONT 128
CADREFIN 38

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Svet
Zadeva:	Evropsko usklajevanje za sprejem beguncev iz Ukrajine

---

Zaradi vojaške agresije Ruske federacije je od 24. februarja 2022 iz Ukrajine pobegnilo več kot 3 milijone ljudi, med katerimi je velika večina žensk in otrok, in poiskalo zatočišče v Evropski uniji. EU je svojo enotnost in solidarnost izkazala s tem, da se je že 27. februarja odločila za uporabo začasne zaščite, predvidene v Direktivi 2001/55/ES – prvič po njenem sprejetju –, in nato 3. marca sprejela zadevni sklep. Evropska unija zagotavlja tudi humanitarno pomoč Ukrajini in Moldaviji, na primer prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite.

Za zagotovitev ustreznega sprejema zadevnih oseb sta potrebni tudi enotnost in solidarnost. To zahteva okrepljeno evropsko usklajevanje glede več vprašanj, glede na izredno naravo razmer. Predsedstvo tedensko organizira sejo IPCR, na kateri razpravljamo o različnih razsežnostih krize in združujemo prizadevanja, redni sestanki solidarnostne platforme pa bi morali omogočiti odziv na potrebe, ki so jih izrazile države članice.

V pomoč bi bile smernice ministrov, zlasti glede sprejema beguncev in usklajevanja njihovih potovanj.

1. Izvajanje materialne in finančne podpore državam članicam

Komisija je predstavila več pobud za okrepitev finančne podpore Evropske unije državam članicam, da bi te lažje sprejemale begunce.

Pobuda CARE (*Cohesion Action for Refugees in Europe* – kohezijski ukrep za begunce v Evropi) državam članicam omogoča, da razpoložljive zneske iz načrtovanja programov Kohezijskega sklada za obdobje 2014–2020 uporabijo za kritje odhodkov za sprejem beguncev (še vedno ni dodeljenih približno sto milijonov EUR). Uporabi se lahko tudi obrok sredstev REACT-EU za leto 2022 (9,5 milijarde EUR). Pobuda CARE omogoča tudi prožno uporabo Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada (ESS) v podporo ukrepom za begunce. Poleg tega za eno leto podaljšuje uporabo izredne 100-odstotne stopnje sofinanciranja EU; to bi lahko privedlo do pospešitve plačil do 5 milijard EUR v letu 2022 in 1 milijarde EUR v letu 2023.

Revizija pravil za evropske sklade za notranje zadeve omogoča tudi sprostitev sredstev, ki so na voljo v nacionalnih programih držav članic v okviru načrtovanja programov Sklada za azil, migracije in vključevanje za obdobje 2014–2020, ter podaljšanje upravičenosti programov za eno leto. Ta prožnost dopolnjuje sredstva, ki so državam članicam na voljo v okviru načrtovanja programov za obdobje 2021–2027 za neposredno upravljanje:

- 63 milijonov EUR nujne pomoči za leto 2022 v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Instrumenta za upravljanje meja;
- 150 milijonov EUR v okviru podpore sistemom za sprejem, azil in vračanje v državah članicah, ki so izpostavljene velikemu migracijskemu pritisku.

Stroški sprejema zadevnih oseb iz Ukrajine se krijejo v višini 100 % ali 90 %. Državam članicam je za varovanje in nadzor zunanjih meja tudi v okviru Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko na voljo 499 milijonov EUR.

Coreper je 16. marca odobril predloga uredb o CARE in skladih za notranje zadeve. Ti besedili naj bi Evropski parlament sedaj sprejel na zasedanju 23. in 24. marca, veljati pa naj bi začeli okrog 7. aprila.

Države članice so izrazile željo:

- po celoviti in jasni predstavitvi vseh razpoložljivih finančnih instrumentov in zneskov, ki so na podlagi teh instrumentov na voljo državam članicam;
- po vzpostavitvi enotne kontaktne točke za predložitev zahtevkov; Komisija je tej zahtevi medtem že ugodila;
- po ustreznem upoštevanju raznolikosti potreb, tudi na primer na področju izobraževanja in izobraževalnih sredstev, glede na velik delež mladoletnikov med sprejetimi osebami.

Navedena sredstva bodo prispevala k odzivanju na nujne potrebe. Hkrati bi lahko razmislili o tem, da bi predvideli morebitne dolgoročneje potrebe glede na ekonomsko analizo.

Poleg tega so svojo podporo državam članicam začele krepiti tudi agencije EU.

Trenutno je na mejah z Ukrajino, Moldavijo in Belorusijo razmeščenih 257 uradnikov agencije Frontex, od katerih so 204 uradniki v Romuniji (157 na ukrajinski meji in 47 na moldavski meji). Na Poljskem je 18 uradnikov, enako v Moldaviji, na Slovaškem pa jih je 14.

Agencija za azil pripravlja intervencijo v Romuniji.

Na tveganja, povezana z destabilizacijo ukrajinskih meja (trgovina z ljudmi, trgovina z orožjem ali vozili itd.), je pozoren tudi Europol; na Slovaško in Poljsko je napotil štiri uradnike, dva pa v Moldavijo.

Ministri in ministrice naj ocenijo uporabljena sredstva in morebitne dodatne potrebe.

2. Spremljanje in usklajevanje potovanj v Evropski uniji

Organizacija sprejema beguncev odpira številna vprašanja v zvezi z izvajanjem. Komisija je 23. marca predstavila sporočilo, v katerem je ocenila trenutno stanje glede teh vprašanj.

Države članice si trenutno prizadevajo za izvajanje Izvedbenega sklepa (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 z učinkom uvedbe začasne zaščite. Zastavljenih je bilo nekaj vprašanj v zvezi s preverjanjem meril iz člena 2 navedenega sklepa (na primer kadar osebe nimajo biometričnih potnih listov ali kakršnih koli osebnih dokumentov, ali za sprejemanje zahtevkov, ki jih vložijo državljani tretjih držav) ali v zvezi z registracijo zadevnih oseb. Nekateri odgovori so bili podani v smernicah, ki jih je Komisija predstavila 21. marca.

Podatke, ki jih zberejo države članice, ki so ob vstopu beguncev v Unijo najbolj pod udarom, bi bilo treba posredovati drugim državam članicam, da se zagotovi zaščita beguncev, olajša njihovo nadaljnje potovanje znotraj Unije in njihova naknadna registracija za začasno zaščito. Kratkoročno bi bilo treba najti pragmatične in enostavne rešitve za izmenjavo takšnih alfanumeričnih podatkov, ki jih zbirajo države članice, ki so najbolj pod udarom, dokler ne bo mogoče najti trajne rešitve.

Za kakovostno organizacijo sprejema zadevnih oseb je potrebno usklajevanje na evropski ravni. Takšno usklajevanje je potrebno na treh ravneh, in sicer za same begunce, saj bo s tem zagotovljen ustrezen sprejem; za države članice, ki so najbolj pod udarom, saj jih bo to razbremenilo; za ciljne ali tranzitne države članice, saj jim bo s tem zagotovljena potrebna predvidljivost.

Pri tem bo treba tudi organizirati izmenjavo informacij med državami članicami o tokovih prihodov, sprejemnih zmogljivostih ali nekaterih kategorijah oseb, zlasti ranljivih osebah, vključno z mladoletniki brez spremstva. Prav tako bo potrebna vzpostavitev usklajevanja za lažje predvidevanje in večjo predvidljivost tokov beguncev v posamezne države članice, na primer z organizacijo prometnih povezav in uporabo vozlišč na ustreznih lokacijah.

Izmenjava točnih, primerljivih in posodobljenih podatkov iz držav članic bo bistvenega pomena za izvajanje učinkovite politike, predvsem podatkov glede števila oseb, ki vstopijo v vsako zadevno državo članico in jo zapustijo.

Nekatere države članice so začele med seboj organizirati sisteme za usklajevanje, ki bi omogočili usklajeno načrtovanje prevoza beguncev. Takšno usklajevanje bi bilo koristno in učinkovito na ravni celotne Evropske unije; lahko bi ga zaupali Komisiji, ki je že vzpostavila solidarnostno platformo, da bi omogočila usklajevanje in olajšala tesno sodelovanje med državami članicami na vseh teh področjih.

Ministri in ministrice naj sporočijo, ali so potrebna dodatna pojasnila glede uporabe začasne zaščite (ureditev glede prebivanja itd.). Postopek registracije je pomemben element spremljanja, sprejemanja in varstva zadevnih oseb: predlaga se, da se Komisija pozove, naj pripravi rešitev, ki bo v bližnji prihodnosti omogočila konsolidacijo registracij v nacionalnih podatkovnih zbirkah na evropski ravni.

Ministri in ministrice naj potrdijo svoja pričakovanja glede solidarnostne platforme: ali bi morala Komisija prek platforme zagotoviti usklajevanje prevoza beguncev znotraj Evropske unije z organiziranjem informacijskih kanalov in načrtovanjem potovanj z nekaterih predhodno določenih zbirnih mest, pri čemer bi se morala zanašati na podporo agencij Unije?

3. Sprejem beguncev iz Moldavije: spremljanje zavez, operativno izvajanje

Glede na posebne razmere v Moldaviji je Evropska unija uporabila številna sredstva, predvsem v smislu humanitarne pomoči. Približno 15 držav članic je že podprlo Moldavijo prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite, tudi z medicinsko opremo, posteljami za taborjenje in higienskimi potrebščinami. Prav tako je bil v nekaj dneh izpogajan in podpisan sporazum o statusu, ki omogoča aktivno posredovanje agencije Frontex na moldavskem ozemlju v podporo moldavskim mejnim policistom. Na podlagi tega sporazuma so bili od 20. marca tja dejansko napoteni mejni policisti.

Sedaj je nujno, da Evropska unija organizira sprejem beguncev iz Ukrajine, ki so se zatekli v Moldavijo. Komisija je države članice pozvala, naj se zavežejo k sprejemu teh beguncev. Do 17. marca se je k temu zavezalo 6 držav članic in Norveška, kar pomeni, da je mogoče sprejeti skupaj 11 500 ljudi. Romunija se je strinjala, da na svojem ozemlju vzpostavi sprejemni center.

Za organizacijo tega sprejema je Komisija v okviru solidarnostne platforme pripravila standardne operativne postopke, ki določajo pogoje, pod katerimi bodo zadevne osebe identificirane, izbrane, prepeljane in sprejete v državah članicah. Organizacija samih premestitev bi se lahko zaupala Komisiji. Nekatere države članice so izrazile željo, da bi Evropska unija finančno podprla prevoz zadevnih beguncev.

Predlagamo, da ministri in ministrice:

- **dajo zavezo glede sprejema beguncev;**
- **potrdijo svojo željo, da se operacije začnejo čim prej v skladu s postopki, določenimi v standardnih operativnih pogojih, pri čemer je treba datum začetka veljavnosti določiti v zelo kratkem času.**

4. Nadzor zunanjih meja in varnostna vprašanja:

Ukrajinska kriza je pokazala, kako pomembni so zanesljivi postopki na zunanjih mejah in zmožnost hitrega prilagajanja teh postopkov in odzivanja na krizne razmere. Izvajati je treba zanesljive varnostne postopke: pomembno je, da se vse osebe, ki prečkajo zunanjo mejo Unije, preverijo v ustreznih informacijskih sistemih, predvsem v schengenskem informacijskem sistemu (SIS). Države članice naj Europolu prek mrežne aplikacije za varno izmenjavo informacij (SIENA) poročajo o ujemanjih (ali zadetkih preverjanj), kadar se to zdi ustrezno.

Določbe zakonika o schengenskih mejah omogočajo prilagoditev ravni nadzora grožnji, hkrati pa zagotavljajo visoko raven varnosti. Komisija je 2. marca predstavila smernice, v katerih je opredelila načine delovanja, ki jim je treba dati prednost.

Po drugi strani pa je namen mandata agencij – Frontexa in Europol – predvsem pomagati državam članicam pri soočanju s takimi izzivi.

Frontex lahko za reševanje te krize napoti več kot 2 600 uradnikov za vse dejavnosti mejnih policistov in je začel organizirati lete za repatriacijo državljanov tretjih držav v stiski. Napotitev uradnikov Europol dopolnjuje to podporo z zagotavljanjem strokovne zmogljivosti za dodatne poglobljene mejne kontrole. Europol lahko na podlagi ustreznih informacij, ki jih pošiljajo države članice, zagotovi tudi natančno analizo groženj kriminala in podporo preiskavam kaznivih ali terorističnih dejanj, povezanih s tem konfliktom, ki jih sprožijo države članice.

Poleg tega je Komisija izrazila pripravljenost, da finančno podpre operacije, ki jih skupaj izvajajo države članice, na primer kadar ena država članica v skladu s pravnim okvirom Prümskih sklepov drugi državi članici da na voljo osebje varnostnih služb. Potreben je mehanizem, ki bo ustrezal operativnim potrebam najbolj prizadetih držav članic in podpori, ki jo lahko zagotovijo druge države članice.

Sedanje razmere omogočajo razvoj različnih oblik hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala, pri katerih se izkorišča ranljivost oseb (trgovina z ljudmi, spolno izkoriščanje, prisilno delo – s povečanim tveganjem v primeru mladoletnikov in vojnih sirot –, tihotapljenje migrantov, trgovina s ponarejenimi dokumenti, organizacija mrež za prebeg moških, ki bi se radi izognili splošni mobilizaciji, iz Ukrajine, spletne preusmeritve, zloraba sredstev in donacij, namenjenih Ukrajini, kibernetški napadi, trgovina z orožjem, trgovina s prepovedanimi drogami itd.). To upravičuje opozarjanje in aktiviranje skupnosti EMPACT¹, evropske mreže strokovnjakov v boju proti različnim oblikam kriminala, ki lahko uporabi znanje, pridobljeno v okviru desetletnega delovanja tega mehanizma (iskanje obveščevalnih podatkov o kaznivih dejanjih, izmenjava informacij, operativno ciljno usmerjanje, posredovanje, preprečevanje). Prednosti mehanizma EMPACT (prilagodljivost, odzivnost, prožnost, dopolnjevanje storitev in operativni akterji) bodo državam članicam omogočile organizacijo skupnih operacij za zagotovitev varnosti Unije.

Bistvena je zaščita najranljivejših, predvsem otrok, pred vsemi oblikami izkoriščanja in trgovine z ljudmi, takoj ko vstopijo v Unijo. V ta namen je potrebna hitra uvedba preventivnih ukrepov in ukrepov za ozaveščanje, da se zagotovita varnost in zaščita beguncev, tudi z vzpostavitvijo sodelovanja med nacionalnimi policijskimi in varnostnimi službami ter humanitarnimi organizacijami in drugimi organizacijami civilne družbe, da bi prepoznali nastajajoče grožnje in potencialne žrtve trgovine z ljudmi.

Države članice so pozvane, naj Europolu zagotovijo vse ustrezne in uporabne informacije za preprečevanje varnostnih tveganj, povezanih z ukrajinsko krizo.

Predlagamo, da ministri:

- **izrazijo svoja morebitna pričakovanja glede podpore Evropske unije izvajanju varnostnih kontrol na zunanjih mejah;**
- **potrdijo svoja pričakovanja glede mobilizacije mreže EMPACT, da bi usklajeno obravnavali vse pojave kaznivih dejanj, pri katerih bi storilci lahko izrabili ukrajinsko krizo.**

---

¹. EMPACT (*European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats*): Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala